

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.9

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.5/15>

Потоцький М.М.

Криворізький навчально-науковий інститут Донецького державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ «ВУЛИЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ» НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

У статті досліджено окремі заходи запобігання вуличній злочинності на місцевому рівні. Вказано, що під запобіганням злочинності слід розуміти дії (заходи), що здійснюються державою, органами місцевої влади, правоохоронними органами, окремими особами, які спрямовані на здійснення позитивного впливу на детермінант злочинності, створення несприятливих умов для вчинення кримінальних правопорушень. Зазначено, що поняття «вулична злочинність» можна розкрити як сукупність кримінальних правопорушень, вчинених на території, яка є частиною такого поняття як «громадське місце», до якої є вільний доступ осіб у будь-який час доби (наприклад: вулиця, парк, сквер, прибудинкова територія, зупинка громадського транспорту, вокзал тощо). Наголошено, що запровадження у діяльність Національної поліції кримінологічної карти-схеми у онлайн-форматі дозволить оперативно, відповідно до обстановки, орієнтувати наряди поліції на найбільш «уражені» ділянки вулиць та контролювати криміногенну ситуацію на вулиці в режимі реального часу. Така карта-схема має бути доступна для користування у територіальних підрозділах поліції та на планшетних пристроях автомобільних та піших патрулів. Акцентовано, що застосування вуличних відеокамер з штучним інтелектом (системи розпізнавання обличчя, зброї тощо) є ефективним інструментом у запобіганні вуличній злочинності, оскільки така система може працювати поза стороннім контролем, та потребуватиме втручання лише у разі виявлення конкретних об'єктів. Зазначено, що відмежування територій підприємств, установ, організацій, навчальних закладів від вуличного простору дозволить сконцентрувати сили запобігання злочинності виключно на одному об'єкті – вулиці та унеможливить розповсюдження вуличної злочинності на вказані території. Якісне освітлення вулиць, парків та скверів, прибудинкових територій є необхідним та першочерговим у запобіганні вуличній злочинності. Цим самим, у темну пору доби, буде забезпечено достатню оглядовість вулиць та прилеглих об'єктів задля того, щоб піші та автомобільні наряди поліції під час спостереження могли контролювати більші сектори.

Ключові слова: кримінологія; запобігання злочинності; вулична злочинність; патрулювання; технічні засоби.

Постановка проблеми. Відповідно до приписів Конституції України людське життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються найвищою соціальною цінністю в нашій країні. Головним обов'язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини [1]. Однією зі складових забезпечення безпеки суспільства є здійснення комплексу заходів, направлених на запобігання вуличній злочинності.

Запобігання злочинності визначають як особливий вид соціального управління покликаний

забезпечити безпеку правоохоронюваних цінностей та полягає в розробці та здійсненні спеціальних заходів щодо виявлення та усунення детермінант злочинності, а також здійсненні запобіжного впливу на осіб, схильних до протиправної поведінки [2, с. 148]. Не буде помилкою вказати, що вулична злочинність впливає на більшість сфер суспільного життя. Безпека населення громади (в т.ч. вулична безпека) є базисом у розбудові соціально-економічних відносин, розвитку культурного й творчого життя населення.

Сьогодні, в умовах економічного спаду, вимушеного внутрішнього переміщення населення на фоні збройної агресії проти України, питання щодо запобігання вуличній злочинності набуває все більшої актуальності. Уявляється, що розробка дієвих механізмів щодо запобігання вуличній злочинності є більш ефективним ніж застосування суворих санкцій щодо правопорушників.

Адже, як пише А.М. Бабенко, профілактика злочинності надає можливості вирішувати запобіжні завдання з найменшими втратами для суспільства, без зайвого застосування механізму кримінально-правових репресій [3, с. 280].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Заходи з запобігання (профілактики) вуличної злочинності досліджувались у працях таких вчених, як: А.М. Бабенко, К.А. Беліков, О.І. Бугера, А.А. Вознюк, О.В. Копан, О.В. Матвієнко, Є.С. Назимко, А.В. Півень, Д.М. Тичина та інших. У своїх наукових роботах дослідники аналізували запобігання злочинності в регіонах [3], окремі проблеми запобігання вуличній злочинності [4], заходи профілактики вуличної насильницької злочинності [5], впровадження у сферу запобігання злочинності зарубіжного досвіду [6] та інше. Уваги потребує дослідження шляхів запобігання вуличній злочинності використовуючи традиційні підходи поруч з новітніми технологіями в умовах сьогодення.

Постановка завдання. Метою даної статті є дослідження окремих заходів запобігання вуличній злочинності на місцевому рівні.

Виклад основного матеріалу. Етимологічно термін «запобігання» знаходиться на ранній стадії (до початку протиправної дії) і охоплює впливом значне коло об'єктів. «Запобігання» використовується в значенні попередньої діяльності, що має більш загальне, віддалене значення стосовно події. Даний термін має широкий, дещо невідзначений характер [3, с. 271]. Під запобіганням злочинності розуміємо дії (заходи), що здійснюються державою, органами місцевої влади, правоохоронними органами, окремими особами, які спрямовані на здійснення позитивного впливу на детермінант злочинності, створення несприятливих умов для вчинення кримінальних правопорушень.

У національному законодавстві відсутнє таке визначення як «вулична злочинність». Також у доктрині криминології відсутнє єдине бачення щодо сутності та змісту даного поняття. У даному дослідженні, вживаючи поняття «вулична злочинність» маємо на увазі сукупність кримінальних

правопорушень, вчинених на території, яка є частиною такого поняття як «громадське місце», до якої є вільний доступ осіб у будь-який час доби (наприклад: вулиця, парк, сквер, прибудинкова територія, зупинка громадського транспорту, вокзал тощо).

Важко не погодитись з К.А. Беліковим, який зазначає, що від створення безпечного вуличного середовища залежить захищеність громадян. Відчуття безпеки особи в соціумі є гарантією стабільності законності та правопорядку і навпаки. Вулична злочинність характеризується високим ступенем латентності з тенденцією збільшення частки тяжких та особливо тяжких злочинів [4, с. 75]. Разом з тим, латентність вуличної злочинності можна пояснити такими чинниками, як: небажання особи «мати справу» з правоохоронними органами, небажання особи бути у статусі потерпілого у справі, соціальні зв'язки з правопорушником тощо. Як наслідок, частина вуличних кримінальних правопорушень залишаються поза увагою правоохоронних органів та громадськості.

Сфера запобігання злочинності зачіпає не тільки саме запобігання злочинності, на що і націлена, але також і інші сфери, які пов'язані із життєдіяльністю суспільства. Цим самим невілюється традиційний підхід щодо формально-юридичного уявлення про запобігання злочинності [2, с. 148]. Дійсно, до запобігання злочинності (у тому числі й вуличній злочинності) має застосовуватись комплекс заходів.

Невипадково у науці криминології заходи, які направлені на запобігання злочинності класифікуються за рівнем на: загальносоціальні, спеціально-криминологічні та індивідуальні [3, с. 279]. У даному дослідженні увага буде приділятися в більшості окремим спеціально-криминологічним заходам щодо запобігання вуличній злочинності.

Автори Є.С. Назимко, К.А. Беліков зазначають, що у своєму узагальненому вигляді в зарубіжній криминології «звичними» вуличними злочинами є: 1) крадіжки майна в громадському транспорті, у вуличному натовпі; 2) крадіжки товарів в магазинах, кіосках, на вуличних ринках; 3) незаконне заволодіння транспортними засобами; 4) вуличні напади, побиття, зокрема в стані алкогольного сп'яніння, або ж через расову, національно-етнічну та конфесійну ненависть (заради нанесення тілесних ушкоджень); 5) вуличні вбивства (через ті ж самі соціальні причини та мотиви); 6) вуличні звалтування; 7) вуличні розбійні пограбування, які також можуть супроводжувати

тися побиттями та вбивствами; 8) вуличне хуліганство, зокрема вуличний вандалізм; 9) вуличне шахрайство; 10) вуличний продаж наркотиків; 11) вуличне сутенерство; 12) вулична проституція [7, с. 152].

В структурі вуличної насильницької злочинності переважають насильницькі злочини з корисливою спрямованістю, їх частка у всіх кримінальних посяганнях на вулицях населених пунктів становить понад 60 %. Це змушує правоохоронні органи більше приділяти уваги саме профілактиці насильницьких злочинів з корисливою мотивацією, що вчиняються в умовах вуличного простору [5, с. 164]. Більшість вищевказаних вуличних кримінальних правопорушень мають корисницьку спрямованість, загальною причиною яких є значне соціальне розшарування населення. На сьогодні, важливу роль у запобіганні вуличній злочинності, в тому числі й корисницького спрямування, відіграють технічні заходи.

Технічні заходи запобіганні злочинності, як різновид спеціально-кримінологічних заходів, знаходять прояв у застосуванні різних кібернетичних заходів та технічних приладів, що ускладнюють здійснення злочинів (сигналізації, охоронні вимірювальні пристрої тощо) [2, с. 154]. Так, наприклад, застосування відеофіксації з високою якістю запису є ефективним інструментом у запобіганні вуличній злочинності, оскільки така відеокамера є, так би мовити, неупередженим свідком подій які відбуваються у вуличному просторі. Відеофіксація громадських місць, доріг, прибудинкових територій є одним з найбільш розповсюджених технічних засобів запобіганні вчиненню кримінальних правопорушень. Визнаючи ефективність такого заходу, окремі підприємства, установи, організації встановлюють на фасадах своїх будівель муляжі камер відеоспостереження, які ззовні нічим не відрізняються від справжніх камер відеофіксації. Це дозволяє відвідувачам відчувати у такому місці ефект присутності, навіть будучи на самоті, що позитивно відображається на поведінці осіб.

Поєднання технічних та спеціальних заходів (які здійснюються спеціалізованими суб'єктами – наприклад Національною поліцією) у запобіганні вуличній злочинності може знайти прояв у безпосередньому спостереженню поліцейським одночасно за декількома секторами вулиць, ділянок місцевості за допомогою онлайн-трансляції з відеокамер. Так, А.М. Бабенко, аналізуючи у своєму монографічному дослідженні можливості вико-

ристання високих технологій у запобіганні злочинності в регіонах вказує, що традиційні способи запобіганні злочинності перестали задовольняти потреби сучасної теорії та практики. Наведене обумовлює необхідність пошуку інноваційних засобів із протидії злочинності. Для забезпечення ефективного контролю за територіальним простором та з метою оперативного реагування й процесуального документування фактів правопорушень на найбільш криміногенних ділянках міст у регіонах України, у вітчизняну правоохоронну систему може бути впроваджена програма централізованого відеоспостереження з умовною назвою «Контрольований простір» [8, с. 359]. Дана програма представляє собою систему керування відеокамер, інформація з яких в онлайн-режимі потрапляє на монітори комп'ютерів чергової частини місцевого відділення правоохоронного органу. За кожним комп'ютером знаходиться оперативний черговий, який забезпечує спостереження від 16 до 32 секторів території міста та має зв'язок з нарядами поліції. В свою чергу вся інформація зберігається якийсь час в спеціальному архіві, що відкриває можливості для її використання в процесуальних провадженнях як доказову базу [3, с. 323-324]. Перевагами використання такої централізованої системи відеоспостереження є: ефективна робота одного поліцейського (охоплюючи камерами спостереження декілька секторів особа фактично виконує роботу декількох осіб у звичних умовах), оперативність реагування на вчинювані кримінальні правопорушення, наявність у розпорядженні правоохоронних органів інформації про правопорушника вже на першочерговому етапі розслідування, яка може бути корисна при здійсненні затримання особи «на гарячому»; відеофайли можуть використовуватись як доказ при доказуванні у кримінальному провадженні тощо.

У доктрині кримінології наявна пропозиція щодо впровадження такого «контрольованого простору» на зупинках громадського транспорту. Так, окремі дослідники пропонують запровадити у кожному населеному пункті смарт-зупинки, облаштовані камерами відеоспостереження, що фіксують усе навколо. Таким чином, люди, які чекають на транспорт автоматично знаходяться під захистом поліції. Відомості з камер відеоспостережень мають оброблюватись в аналітичних сервісних центрах, що мають діяти при Управліннях поліції або міських радах [6, с. 45]. Впровадження таких змін має позитивно вплинути на рівень вуличної злочинності, адже більшість гро-

мадян великих міст користуються саме громадським транспортом для щоденних задач.

А.В. Півень у своєму дисертаційному дослідженні вказує, що матеріальною формою відображення інформації про найбільш уражені кримінальним насильством території могла б послугувати карта-схема вуличної насильницької злочинності, що визначає найбільш уражені вуличним насильством території в межах адміністративних кордонів населеного пункту [5, с. 143-144]. Позитивно оцінюючі таку пропозицію, уявляється, що в умовах сьогодення, коли оперативна обстановка може швидко змінюватись, така карта-схема має бути у онлайн форматі та доступна для користування у територіальних підрозділах поліції та на планшетних пристроях автомобільних та піших патрулів. Це дозволить оперативно, відповідно до обстановки, орієнтувати наряди поліції на найбільш «уражені» ділянки вулиць та контролювати криміногенну ситуацію на вулиці в режимі реального часу.

А.М. Бабенко з даного приводу відзначає, що такі електронні карти дозволяють відстежити маршрути пересування злочинців, виявити інтенсивність злочинності на певній території, оцінити ефективність роботи того або іншого підрозділу, посилити контроль за злочинністю в найбільш уражених районах, оперативно координувати розподіл кадрових і технічних ресурсів між окремими територіями міста [8, с. 361].

Задля підвищення ефективності роботи технічних приладів у запобіганні вуличної злочинності правоохоронними органами можуть використовуватись переваги штучного інтелекту. О.І. Бугера пише, що одним з поширених способів використання штучного інтелекту для здійснення запобіжної діяльності є задіяння інтелектуальних систем безпеки з різноманітними пристроями (датчиками) збору інформації, насамперед, відеокамерами високої роздільної здатності. У середньому рівень злочинності при використанні систем безпеки на базі штучного інтелекту знижується на 27% протягом першого року їх функціонування [9, с. 82].

Аналізуючи шляхи запобігання корисливій злочинності у курортних регіонах О.В. Матвієнко пропонує впроваджувати заходи, спрямовані на інформаційно-пошукових та накопичувальних систем з елементами штучного інтелекту, особливо в частині впровадження таких систем у роботі правоохоронних органів, а так само в системі муніципальної безпеки кожного міста,

створення системи розгалуженого відеоспостереження як в онлайн-режимі, так і в режимі запису зі зберіганням, системи розпізнання обличчя тощо [10, с. 171]. Застосування вуличних відеокамер з штучним інтелектом (системи розпізнавання обличчя, зброї тощо) є ефективним інструментом у запобіганні вуличній злочинності, оскільки така система може працювати автономно, поза стороннім контролем, та потребуватиме втручання лише у разі виявлення конкретних об'єктів.

Позитивно відмічаючи ефективність застосування новітніх технічних засобів у запобіганні вуличній злочинності, вбачається, що їх висока ефективність базується, в першу чергу, на застосуванні «традиційних способів» попередження (запобігання) вуличній злочинності. При запобіганні вуличній злочинності важливо «відмежувати» вуличний простір від інших об'єктів, куди вільний доступ осіб має бути обмеженим. Так, наприклад, можливість безперешкодного доступу на територію навчального закладу сторонніх осіб у будь-який час доби підвищує вірогідність вчинення кримінальних правопорушень (переважно у темний час доби) на території такого закладу поза увагою перехожих та працівників поліції.

Відмежування (парканом, огорожею) територій підприємств, установ, організацій, навчальних закладів від вуличного простору дозволить сконцентрувати сили запобігання злочинності виключно на одному об'єкті – вулиці та унеможливить розповсюдження вуличної злочинності на вищевказані об'єкти.

Як стверджує А.В. Півень, вечірній і нічний час у добовому циклі є найбільш криміногенним. Значна частка вуличних насильницьких діянь вчиняється саме в інтервалі від 18 години вечора до 02 години ночі [5, с. 162]. Таку тенденцію можна пояснити й тим, що оглядовість вночі та у вечірній час доби значно менша ніж в день. Як наслідок, зменшується вірогідність наявності свідків кримінального правопорушення чи потрапляння у поле зору представників правоохоронних органів. Т.В. Родіонова пише, що під час власного пошуку злочинець відкидає багато місць саме як простору реалізації можливості вчинення свого злочину, позаяк умови, що склалися там, є несприятливими для реалізації його намірів [11, с. 117].

Окремі дослідники серед рекомендацій населенню стосовно убезпечення себе від вуличного насильства пропонують повертаючись додому у вечірній та нічний час намагатись йти освітленими та багатолюдними вулицями [5, с. 183].

З огляду на те, що у темну пору доби вчиняється левова частка усіх кримінальних правопорушень, першочергове завдання у напрямі запобігання вуличній злочинності можна сформулювати наступним чином: «Перетворити ніч на день». Виконання такого завдання можна забезпечити шляхом створення якісного освітлення вулиць, парків та скверів, прибудинкових територій. Такий елементарний «запобіжний захід» вуличної злочинності є необхідним та першочерговим. Цим самим, у темну пору доби, буде забезпечено достатню оглядовість вулиць та прилеглих об'єктів задля того, щоб піші та автомобільні наряди поліції під час патрулювання могли контролювати більші сектори.

Одним з традиційних способів запобігання вуличній злочинності є здійснення патрулювання місцевості представниками правоохоронних органів. При здійсненні патрулювання, запобігання вуличній злочинності здійснюється шляхом проведення профілактичних та ознайомчих бесід з населенням, притягненням осіб до адміністративної відповідальності, припинення кримінальних правопорушень, затримання підозрюваних осіб тощо.

Дослідники, у межах впровадження безпекових проєктів, звертають увагу на відродження спільного патрулювання громадян та поліції вулицями та публічними місцями. Така ініціатива життєздатна лише за підтримки органів місцевої влади та поліції, саме вони мають бути зацікавлені у безпеці довіреної їм громади і території [6, с. 45]. Після здійснення реформи у правоохоронних органах (створення Національної поліції) на вулицях міст значно знизилась кількість піших патрулів. Патрулювання на службовому автомобілі має свої переваги, однак, на наше переконання, саме патрулювання у пішому порядку є більш ефективним у запобіганні вуличній злочинності. Регулярне піше патрулювання поліції разом з представниками громадськості дозволить здійснювати якісний контроль за вуличним простором, здійснювати запобігання злочинності на місцевостях (шляхом безпосереднього втручання у конфліктні ситуації), де відсутні автомобільні дороги (в тому числі на периферії), зблизити громадськість з діяльністю поліції тощо.

Одним із першочергових завдань Національної поліції є запровадження комплексу заходів щодо профілактики правопорушень та зниження рівня злочинності на основі різних концепцій і підходів, серед яких особливої уваги заслуговує теорія розбитих вікон. З її впровадженням вдається під-

тримувати чистоту і порядок у населених пунктах, впливати на внутрішню гармонію людей, реалізувати цікаві соціальні проєкти, що здатні значно покращити якість життя. Тобто розбиті вікна, сміття на вулицях та інші ознаки занепаду ведуть до зростання злочинності, антисоціальної поведінки громадян. Власне, реалізація теорії розбитих вікон спрямована на те, щоб усіма силами боротися з цими негативними проявами [6, с. 43]. Тут можна вказати, що терпимість до вчинення дрібних правопорушень, таких як: розпиття алкогольних напоїв у громадських місцях, куріння у заборонених місцях, дрібне хуліганство тощо) з боку правоохоронних органів та представників громадськості є підґрунтям для вчинення більш серйозних (кримінальних) правопорушень. А.В. Півень підкреслює, що притягнення особи до адміністративної відповідальності за дрібне хуліганство може бути запобіжним заходом для вчинення більш тяжких насильницьких посягань (вбивство, заподіяння тяжкої шкоди здоров'ю та ін.) [5, с. 159].

Відповідно до теорії розбитих вікон, вірогідність вчинення серйозних кримінальних правопорушень буде менша у тій місцевості, яка в цілому виглядає доглянутою, є облаштованою для потреб мешканців (наявність освітлення в темну пору доби, камер відеоспостереження, паркувальних майданчиків тощо), де здійснюється громадський контроль та відбувається швидке реагування правоохоронних органів на усі види злочинних проявів. І навпаки: занедбане середовище, відсутність реагування правоохоронних органів на дрібні порушення громадського порядку створює підґрунтя для вчинення більш серйозних правопорушень.

Висновки. Проведений аналіз окремих заходів запобігання вуличної злочинності на місцевому рівні дає можливість сформулювати такі висновки:

1. Під поняттям «вулична злочинність» пропонуємо розуміти сукупність кримінальних правопорушень, які вчиняються на території, яка є частиною такого поняття як «громадське місце», до якої є вільний доступ осіб у будь-який час доби (наприклад: вулиці, парки, сквери, прибудинкові території, зупинки громадського транспорту, вокзали тощо).

3. Запровадження на постійній основі кримінологічної карти-схеми у онлайн-форматі у діяльність Національної поліції дозволить оперативно, відповідно до обстановки, орієнтувати наряди поліції на найбільш «уражені» ділянки вулиць та

контролювати криміногенну ситуацію на вулиці в режимі реального часу.

4. Застосування вуличних відеокамер з штучним інтелектом (системи розпізнавання обличчя, зброї тощо) є ефективним інструментом у запобіганні вуличній злочинності, оскільки така система може працювати автономно, поза стороннім контролем, та потребуватиме втручання лише у разі виявлення конкретних об'єктів.

5. Відмежування (парканом, огорожею) територій підприємств, установ, організацій, навчальних закладів від вуличного простору дозволить сконцентрувати сили запобігання злочинності виключно на одному об'єкті – вулиці та унемож-

ливать розповсюдження вуличної злочинності на вказані території.

6. Якісне освітлення вулиць, парків та скверів, прибудинкових територій є необхідним та першочерговим у запобіганні вуличній злочинності. Цим самим, у темну пору доби, буде забезпечено достатню оглядовість вулиць та прилеглих об'єктів задля того, щоб піші та автомобільні наряди поліції під час патрулювання могли контролювати більші сектори.

Перспективними напрямками подальших розвідок можуть бути дослідження особливостей запобігання злочинності на деокупованих та прифронтових територіях.

Список літератури:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення : 13.10.2024).
2. Криминологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
3. Бабенко А.М. Запобігання злочинності в регіонах України : концептуально-методологічний та праксеологічний вимір : монографія. Одеса : ОДУВС, 2014. 416 с.
4. Беліков К.А. Сучасний стан наукової розробки проблем запобігання вуличній злочинності. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. № 4. С. 75–84.
5. Півень А.В. Криминологічна характеристика та профілактика вуличної насильницької злочинності: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2013. 253 с.
6. Копан О.В., Вознюк А.А., Тичина Д.М. Організаційно-правові засади використання поліцією України зарубіжного досвіду криминологічної теорії розбитих вікон. *Вісник пенітенціарної асоціації України*. 2021. № 4 (18). С. 35-50.
7. Назимко Є.С., Беліков К.А. Заходи профілактики вуличної злочинності в окремих країнах Азії. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 2. С. 151-158.
8. Бабенко А.М. Регіональна злочинність в Україні : закономірності, детермінація та запобігання : дис. ... д-ра. юрид. наук : 12.00.08. Запоріжжя, 2015. 515 с.
9. Бугера О.І. Використання штучного інтелекту для запобігання злочинності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія : Юридичні науки. 2021. Т. 32(71), № 6. С. 82-86.
10. Матвієнко О.В. Криминологічна характеристика та запобігання крадіжкам у курортному регіоні півдня України: дис. ... докт. філософії: 12.00.08. Одеса, 2024. 262 с.
11. Родіонова Т.В. Напрями дослідження проблеми місця вчинення злочину. *Криминологічна теорія і практика : досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення*: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 25 березня 2016 року). Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2016. С. 115-117.

Pototskyi M.M. SEPARATE MEASURES TO PREVENT “STREET CRIME” AT THE LOCAL LEVEL

The article is devoted to individual measures to prevent street crime at the local level. It is indicated that crime prevention should be understood as actions (measures) carried out by the state, local authorities, law enforcement agencies, and individuals, which are aimed at having a positive impact on the determinants of crime, creating unfavorable conditions for committing criminal offenses. It is noted that the concept of “street crime” can be defined as a set of criminal offenses committed on the territory that is part of such a concept as a “public place” to which people have free access at any time of the day (for example: street, park, square, residential area, public transport stop, train station, etc.). It was emphasized that the introduction of a criminological map-scheme in the online format into the activities of the National Police will make it possible to quickly, in accordance with the situation, orient the police teams to the most “afflicted” areas of the streets and monitor the criminogenic situation on the street in real time. Such a scheme map should be available for use in territorial police units and on tablet devices of car and foot patrols. It was emphasized that the use of

street video cameras with artificial intelligence (facial recognition systems, weapons, etc.) is an effective tool in preventing street crime, since such a system can work outside of external control, and will require intervention only in case of detection of specific objects. It is noted that separating the territories of enterprises, institutions, organizations, and educational institutions from the street space will allow to concentrate the forces of crime prevention exclusively on one object – the street, and will make it impossible for street crime to spread to the specified territories. High-quality lighting of streets, parks and squares, residential areas is necessary and of primary importance in preventing street crime. In this way, during the dark time of the day, sufficient visibility of the streets and nearby objects will be ensured, so that police units on foot and in vehicles can control larger sectors during surveillance.

Key words: *criminology; crime prevention; street crime; patrol; technical means.*